

Nevritt og neuropati

På midten av 1800-tallet klassifiserte den tyske nevrologen Romberg nervesykdommer i henhold til hvorvidt de affiserte det sensoriske eller det motoriske system. Senere på 1800-tallet viste nevropatologiske studier at både akutte og kroniske inflammatoriske prosesser kunne involvere alle komponenter av perifere nerver. Termen «nevritt» ble introdusert for tilfeller der symptomene var kroniske og lokalisert til distribusjonen av en viss nervebunt som ble funnet smertefull og øm. «Nevritt» ble begrepsfestet som en forlengelse av ekstranevralske inflammatoriske prosesser. Midt på 1900-tallet ble imidlertid den generiske termen «nevritt» oppgitt til fordel for «perifer neuropati», all den tid de fleste tilfeller av «nevritt» var forårsaket av perifere degenerative forandringer i nerven, uten inflammasjon. Siden har nevrologer adoptert denne betegnelsen for så å si alle sykdommer i de perifere nervene, med unntak av tumorer. I 1881 var det i *Tidsskrift for praktisk Medicin* en oppsummering av den eksisterende kunnskap om nevritt (1881; 1: 23–26).

Multipel Neurit

Som bekjendt har Nervepatologerne i den sidste Tid faaet Øinene op for, at Symptomer, som før tilskreves Sygdomme i Centralapparatet og da væsentlig i Rygmarven undertiden skyldes Lidelser i de perifere Apparater, Muskler og Nerver. Det fremgaar af de herhen hørende Undersøgelser, at der er en intim Forbindelse mellem disse perifere og den centrale Lidelse, idet den perifere Affektion dels kan være Følge af den centrale og dels ogsaa kan optræde primær og sekundært frembringe meget vigtige centrale Lidelser.

Neuriten er en temmelig ny Sygdom. Før Valleix og Romberg var den lidet bekjendt. Rokitansky har som man ved i Tetanus paavist dens Optræden i perifere Nervestammer og dens sekundære udbredning til Centralapparatet. En Form af den er konstateret ved Lepa anæsthetica, endvidere har man den ved akutte og kroniske Rygmarvslidelser af Leyden selv beskrevne Neuritis descendens; en Form af Neurit optræder ved Blylamhed, ved difteriske Lamheder og ved den saakaldte akutte, opstigende Paralyse. Man har konstateret, at Neuriten kan udbrede sig enten kontinuerlig eller med Overspringen af større eller mindre Mellemlid, den saakaldte Neuritis migrans og disseminata. Remak har især leveret verdifulde Bidrag til Oplysning af dette Emne. Det er saaledes konstateret, at Neuriten kan udbrede sig helt op til Rygmarven enten til dens Hinder eller til Medullærmassen selv. Ved den progressive Muskelatrofi er det endnu uafgjort om den centrale Lidelse er det Primære eller Sekundære. De Symptomer [...] som ere karakteristiske for denne Sygdom, ere: 1. Sensible Symptomer: Spontane Smerter af rivende, krybende Natur, Smærter ved Bevægelse og Tryk. Nogen Grad af Anæstesi. 2. Motoriske Symptomer: Svækkelse i Bevægelsen, ufuldstændig elektrisk Reaktion, Muskelatrofi og Kontrakturer. 3. Ødem af de angrebne Dele (et forresten ikke konstant Fænomen). 4. Trofiske Fænomener foruden Muskelatrofien Neglens sprøde Beskaffenhed og stærke Krumning. Ved disse Symptomer vil Sygdommen i de fleste Tilfælde kunne konstateres.